

EU og internationalt
Den 26. september 2017
MFVM 375

SAMLENOTAT
Rådsmøde (miljø) den 13. oktober 2017

4. **EU's prioriteter i forhold til tredje session af FN's
Miljøforsamling (UNEA-3), 4.-6. december 2017**
- Vedtagelse af rådskonklusioner
Intet KOM nr.

Side 2

NOTAT OM RÅDSMØDE (miljø) den 13. oktober 2017

4. EU's prioriteter i forhold til tredje session af FN's Miljøforsamling (UNEA-3), 4.-6. december 2017

- Rådskonklusioner

Nyt notat

Resumé

Det estiske formandskab har fremlagt forslag til rådskonklusioner vedrørende tredje session af FN's Miljøforsamling (United Nations Environment Assembly – UNEA-3).

Rådskonklusionerne forventes vedtaget på miljørådsmødet den 13. oktober 2017.

Med rådskonklusionerne understreges den betydningsfulde rolle som FN's Miljøforsamling samt FN's Miljøprogram spiller for internationalt samarbejde på miljøområdet, herunder implementering af den miljømæssige dimension af bæredygtig udvikling i FN-systemet. Desuden tilkendes EU og dens medlemsstater støtte til en aktiv og integreret indsats på området. Rådskonklusionerne anerkender forurening som en presserende udfordring med grænseoverskridende konsekvenser og vidtrækkende effekter udover miljøområdet. Vigtigheden af forebyggelse og tidlig indsats understreges, og det fremhæves endvidere at forurening skal adresseres på både globalt, regionalt, nationalt og lokalt niveau.

Baggrund

Tredje session af FN's Miljøgeneralforsamling (United Nations Environment Assembly – UNEA-3), vil finde sted 4.-6. december 2017 i Nairobi, Kenya, i regi af FN's Miljøprogram (United Nations Environment Programme, UNEP – også kaldet *UN Environment*). EU og dens medlemsstater vil deltage i UNEA-3 og forhandle i fællesskab på basis af rådskonklusionerne samt på baggrund af supplerende retningslinjer forhandlet og besluttet i Rådets Internationale Miljøarbejdsgruppe.

Det estiske formandskab har fremlagt forslag til rådskonklusioner vedrørende UNEA-3. Rådskonklusionerne er indtil videre blevet forhandlet i Rådets Internationale Miljøarbejdsgruppe og herefter i regi af Rådets generelle Miljøarbejdsgruppe. Forslaget til rådskonklusioner er sat på dagsordenen for det kommende miljørådsmøde den 13. oktober 2017 med henblik på vedtagelse. De forventes vedtaget.

Temaet for UNEA-3 er forurening, under titlen "*Towards a Pollution-Free Planet*". På UNEA-3 forventes der vedtaget følgende:

- En politisk deklaration om forurening, som også relaterer sig til 2030-dagsordenen og dens globale mål, for at signalere, at det gennem samarbejde kan lykkes at håndtere forurening. Udkast til deklarationen fremsættes af præsidenten for UNEA-3, Miljø- og Energiminister Edgar Gutiérrez fra Costa Rica.
- Resolutioner vedrørende specifikke forureningsproblemer, samt andre beslutninger af mere forretningsmæssig karakter. Forslag til resolutioner fremlægges af stater eller grupper af stater.

Resolutionerne forventes at vedrøre områder som vand/hav, luft, jord, sammenhængen mellem miljø og sundhed, samt kemikalier og affald. Desuden forventes sammenhængen med klima og biodiversitet at blive inddraget. EU og dens medlemsstater planlægger at fremlægge et resolutionsforslag om miljø og sundhed, og et om jordforurening. Endelig vil EU og dens medlemsstater støtte eller være medforslagsstiller på yderligere resolutionsforslag fra andre parter om prioriterede emner såsom luft og vand, såfremt der kan opnås enighed med forslagsstillerne. Der arbejdes med resolutionerne i Rådets Internationale Miljøarbejdsgruppe i overensstemmelse med regeringens politik og prioriteter vedr. internationalt miljø samarbejde. Både ministerdeklaration og resolutioner er i forhold til medlemsstaterne af politisk karakter, og er dermed ikke juridisk bindende. Der kan forekomme elementer i Miljøforsamlingens resolutioner og beslutninger, som er rettet mod tiltag i FN's Miljøprogram. Disse opfattes generelt som forpligtende opdrag til organisationens arbejde.

Derudover er der af FN's Miljøprogram i forbindelse med UNEA-3 etableret platforme, som vil danne ramme for frivillige initiativer og bidrag fra både stater, virksomheder og andre interessegrupper samt privatpersoner.

Formål og indhold

Rådskonklusionerne har til formål at fastlægge den overordnede forhandlingslinje for EU og medlemsstaternes deltagelse i UNEA-3.

Rådskonklusionerne understreger den betydningsfulde rolle som FN's Miljøforsamling samt FN's Miljøprogram spiller for internationalt samarbejde på miljøområdet, herunder implementering af den miljømæssige dimension af bæredygtig udvikling i FN-systemet. Desuden tilkendegiver de EU og dens medlemsstaters støtte til implementering af 2030-dagsordenen på en balanceret og integreret måde i samarbejde med andre lande og interessenter. Rådskonklusionerne anerkender forurening som en presserende international udfordring med grænseoverskrivende konsekvenser og vidtrækkende effekter udover miljøområdet (bl.a. i forhold til sundhed, økonomi, klimaforandringer og biodiversitet/økosystemer). Vigtigheden af forebyggelse og tidlig indsats understreges, og det fremhæves endvidere at forurening skal adresseres på både globalt, regionalt, nationalt og lokalt niveau.

I konklusionernes mere konkrete del anerkendes det videnskabelige baggrundsmateriale, der er udarbejdet af FN's Miljøprogram, og der fremføres holdninger til det forventede politiske slutdokument samt til konkrete principper, tilgange og forureningsspecifikke emner. Konklusionerne fremhæver især følgende:

- Vigtigheden af samordnet og ambitiøs handling mod forurening, som også vedrører social retfærdighed, vand- og fødevarerikkerhed samt økonomisk udvikling.
- Den stærke sammenhæng mellem miljø og sundhed samt behovet for konkret handling ift. specifikke forureningsstyper, herunder med forskellige kemikalier m.v.
- Behovet for en indsats ift. luftkvalitet og relevansen af at maksimere synergier med andre områder, herunder energi, transport, kemi, sundhed og landbrug.
- Vigtigheden af god vandkvalitet, gennem bl.a. beskyttelse ved kilden og reduktion af ubehandlet spildevand.
- Det hastende behov for at adressere havforurening, herunder fra spildevand, næringsstoffer og plastik, og opfordrer stater til tiltag bl.a. mod plastik og mikroplast fra centrale kilder.
- Behovet for at se nærmere på trusler i forhold til jordforurening, og anmoder FN's Miljøprogram om at udarbejde en rapport om omfanget af jordforurening og dens effekter.
- Den vigtige rolle som sikker håndtering af kemikalier og affald spiller, også i forhold til cirkulær økonomi og for implementering af diverse globale bæredygtighedsmål, og stater opfordres til indsatser på området.
- Behovet for at engagere lokale myndigheder i reduktion af forurening i byer.
- Vigtigheden af at ændre forbrugs- og produktionsmønstre gennem fokus på bæredygtig finansiering, ressourceeffektivitet, cirkulær økonomi samt nye teknologier og forretningsmodeller.
- Forventning til, at der vedtages en handlingsorienteret ministerdeklARATION.
- Nødvendigheden af styrket internationalt og regionalt samarbejde mellem stater, FN-organer, miljøkonventioner og andre centrale aktører og aktiviteter.
- At EU og dens medlemsstater vil tage stilling til frivillige forpligtelser inden Miljøforsamlingen.
- Vigtigheden af læring og øget bevidsthed om det personlige ansvar for at reducere forurening.
- Behovet for bedre og bredt at kommunikere Miljøforsamlingens resultater.

Endelig hilses den stående invitation fra FN's Generalforsamling til Miljøforsamlingens præsident til at rådgive FN's forum for implementering af de globale bæredygtighedsmål, *High-Level Political Forum on Sustainable Development*, om tiltag relateret til miljø og bæredygtig udvikling velkommen.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget.

Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

Gældende dansk ret

Området er ikke omfattet af dansk lovgivning.

Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Rådskonklusionerne har ikke lovgivningsmæssige konsekvenser.

Økonomiske konsekvenser

Rådskonklusionerne har ikke i sig selv statsfinansielle, samfundsøkonomiske eller erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Beskyttelsesniveauet og andre konsekvenser

Rådskonklusionerne påvirker ikke i sig selv beskyttelsesniveauet i Danmark.

Høring

Sagen er sendt i høring i EU-miljøspecialudvalget d. 21. september 2017. Sagen blev drøftet på møde i EU-miljøspecialudvalget den 26. september 2017. Der fremkom en bemærkning fra Danmarks Naturfredningsforening, som bifaldte, at Danmark også prioriterer biologisk mangfoldighed frem mod UNEA-3.

Forhandlingsituationen

Det forventes, at der blandt medlemsstaterne er bred opbakning til rådskonklusionerne. Der vil være ønske fra nogle medlemsstater om at fremhæve visse tiltag, såsom antimikrobiel resistens og bæredygtig kemi, som muligvis kan blive genstand for diskussioner.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen hilser forslaget til rådskonklusionerne velkomment.

Regeringen støtter overordnet, at det globale ambitionsniveau for indsatsen mod forurening øges, herunder i forhold til at fremme implementering af 2030-dagsordenen og de globale bæredygtighedsmål.

Rådskonklusionerne er generelt i overensstemmelse med danske prioriter i forhold til internationalt miljø samarbejde, herunder FN's Miljøprogram, med særlig fokus på vand/hav, klimaforandringer, kemikalier og affald samt bæredygtig forbrug og produktion.

Danmark har deltaget i formuleringen af rådskonklusionerne og er desuden aktiv i arbejdet med konkrete resolutionstekster til UNEA-3. Danmark er med i "lead expert"-gruppen i forhold til det udkast til resolution om miljø og sundhed, som EU og medlemsstaterne vil fremlægge til vedtagelse på UNEA-3. Her lægges bl.a. vægt på at sikre en tilfredsstillende tekst i forhold til kemikalier og affald.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen ikke tidligere har været forelagt Folketingets Europaudvalg.